

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 17.10.1972, sp. zn. 3 Tz 87/72, ECLI:CZ:NS:1972:3.TZ.87.1972.1

Číslo: 58/1973

Právní věta: Podľa § 10 odst. 1 Tr. zák. o účastenstvo ide len vtedy, ak bol trestný čin dokonáný alebo ak sa páchatel oň aspoň pokúsil. Zásada akcesority účastenstva však neznamená, že organizátorstvo, návod alebo pomoc sú vždy beztrestné, keď trestný čin nebol dokonáný alebo keď sa páchatel oň nepokúsil. Takéto konania sú spravidla postihnutelné ako príprava na trestný čin podľa § 7 odst. 1 Tr. zák. Trestnosti účastníka podľa § 10 Tr. zák. však nie je na prekážku, ak sú na strane páchatela dôvody beztrestnosti alebo nestíhatelnosti.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 17.10.1972

Spisová značka: 3 Tz 87/72

Číslo rozhodnutí: 58

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Příprava, Řádný život pracujícího člověka, Účastenství

Předpisy: 140/1961 Sb. § 7 odst. 1
§ 10 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 58/1973 sb. rozh.

Podľa § 10 odst. 1 Tr. zák. o účastenstvo ide len vtedy, ak bol trestný čin dokonáný alebo ak sa páchatel oň aspoň pokúsil. Zásada akcesority účastenstva však neznamená, že organizátorstvo, návod alebo pomoc sú vždy beztrestné, keď trestný čin nebol dokonáný alebo keď sa páchatel oň nepokúsil. Takéto konania sú spravidla postihnutelné ako príprava na trestný čin podľa § 7 odst. 1 Tr. zák.

Trestnosti účastníka podľa § 10 Tr. zák. však nie je na prekážku, ak sú na strane páchatela dôvody beztrestnosti alebo nestíhatelnosti.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR zo 17. októbra 1972 sp. zn. 3 Tz 82/72.)

Vyšetrotateľ Okresnej prokuratúry v Rožňave zastavil právoplatným uznesením z 12. júna 1972 sp. zn. Vp 53/71 z dôvodu uvedeného v § 172 odst. 1 písm. b) Tr. por. trestné stíhanie proti obvineným J.

N. a J. L. pre pomoc pri trestnom čine rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 10 odst. 1 písm. c), § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák.

Najvyšší súd SSR na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, napadnuté uznesenie zrušil a okresnému prokurátorovi v Rožňave prikázal, aby vec znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Vyšetrovateľ okresnej prokuratúry odôvodnil svoje rozhodnutie o zastavení trestného stíhania tým, že trestnosť oboch obvinených ako účastníkov na trestnom čine je podmienená tým, že aj stíhaný aj páchatel trestného činu, ktorému pomáhali. Keďže priami páchatelia neboli trestne stíhaní, nemôžu byť trestne zodpovední ani uvedení obvinení ako účastníci a ich konanie preto nie je trestným činom.

Názor vyšetrovateľa, že účastník trestného činu nie je trestne zodpovedný, keď nebol trestne stíhaný priamy páchatel trestného činu, je mylný.

Podľa § 10 odst. 1 Tr. zák. o účasťenstvo na trestnom čine ide len vtedy, ak priamy páchatel trestný čin dokonal alebo sa oň aspoň pokúsil. Zásada akcesority účasťenstva však neznamená, že účasťenstvo je vždy beztrestné, keď trestný čin nebol dokonatý alebo keď sa oň páchatel nepokúsil. V záujme účinnej ochrany spoločnosti nebolo možné pripustiť, aby takéto konania boli beztrestné. Na takéto konania dopadá ustanovenie § 7 odst. 1 Tr. zák. o príprave na trestný čin, za ktorú treba považovať konanie nebezpečné pre spoločnosť, spočívajúce okrem iného v organizovaní trestného činu, v návode alebo pomoci pri trestnom čine, ak nedošlo k pokusu ani k dokonaniu trestného činu. Trestnosti účastníka podľa § 10 Tr. zák. však nie je na prekážku, ak sú na strane páchatela trestného činu dôvody beztrestnosti alebo nestíhatelnosti, ako napr. dobrovoľné upustenie od dokonania trestného činu (§ 8 odst. 3 Tr. zák.), účinná lútosť (§ 66 Tr. zák.), premlčanie trestného stíhania (§ 67 Tr. zák.), abolicia, exteritorialita a pod. a z týchto príčin nedôjde k trestnému stíhaniu priameho páchatela.

V ďalšom Najvyšší súd SSR poukazuje na nedostatky a medzery v skutkových zisteniach potrebných pre posúdenie, či konanie obvinených vykazuje znaky len prípravy na trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 7 odst. 1, § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák., alebo pomoci pri uvedenom trestnom čine podľa § 10 odst. 1 písm. c) Tr. zák.